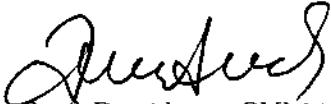

S.Ü. EDEBİYAT FAKÜLTESİ
KARŞILAŞTIRMALI EDEBİYAT BÖLÜMÜ
BÖLÜM KURUL KARARI

Toplantı Tarihi: 21.11.2023

Bölüm kurulumuz 24.11.2023 Salı günü saat 13.00’da bölüm başkanı Prof. Dr. Ahmet CUMA başkanlığında bölüm öğretim üyelerinin katılımıyla toplanmıştır.

Karar 1: Bölüm/Program Açılması ve Öğrenci Alınması kapsamında Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümümüz bünyesinde “*Karşılaştırmalı Edebiyat ve Çeviribilim Anabilim Dalı*”, “*Karşılaştırmalı Edebiyat ve Kültürel Çalışmalar Anabilim Dalı*” olmak üzere iki (2) Anabilim Dalının açılmasının uygunluğuna oy birliği ile karar verilmiştir.

Prof. Dr. Ahmet CUMA

Bölüm Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi F. İlknur CUMA

Anabilim Dalı Başkanı

Dr. Öğr. Üyesi Ümit DAĞ

Bölüm Başkan Yardımcısı

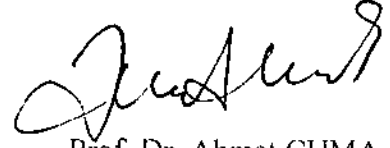

Dr. Öğr. Üyesi Meryem KOYUN

Bölüm Başkan Yardımcısı

Edebiyat Fakültesi Dekanlığına

Bölüm kurulu toplantısında bölümümüz çatısı altında açılmasının önerilmesine oybirliği ile karar verilen anabilim dallarının açılması gerekçeleri aşağıda belirtilmiştir.

Saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. Ahmet CUMA

Bölüm Başkanı

24.11.2023

Karşılaştırmalı Edebiyat ve Kültürel Çalışmalar Anabilim Dalı

İnsanlığın ortak yaşaları, kültürlerarası etkileşim, savaşlar, göçler, dijitalleşme ve teknoloji gibi meseleler üzerinden ortaya çıkan benzer edebi üretimler karşılaştırmalı kültür bilimi çalışmalarının yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Köken itibariyle tarım ve yerleşik yaşamla ilişkilendirilen, 18. yüzyıla kadar kırsal yaşantısının zıddı faaliyet ve yaratmaların bir karşılığı olarak görülen kültür, Edward Taylor'ın yeni yaklaşımlarıyla asıl çerçevesi çizilen bir kavram olarak karşımıza çıkmıştır. Bu bağlamda *insanın tabiata ekledikleri ve tabiattan elde ettikleri şeyler bütünü* şeklinde tanımlanan kültür, yeni yaklaşımlarla ele alınmaya ve tanımlanmaya devam etmektedir. Bu yeni araştırma ve yaklaşımlardan birisi de "karşılaştırmalı kültür çalışmaları"dır. Hem farklılıkların hem de benzerliklerin teorik çerçevesinin çizildiği bu yaklaşımlar, çağdaş kültür çalışmalarında bir zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır. Bu bağlamda genel ve karşılaştırmalı edebiyat biliminin bir bileşkesi olan Komparatistğin sağladığı imkânlardan feragat etmenin, telafisi mümkün olmayan zorlukları beraberinde getireceği kuşkusuzdur. Kültürlerarası çalışmayı temel ilke edinen Komparatistik kuram ve yöntemleri kültürel iletişim için yadsınamayacak olanaklar sunmaktadır. Bilhassa öz kültürün uluslararası platformda yerinin belirlenmesi bakımından kültür çalışmaları küreselleşme karşısında önemini gün geçtikçe arttırmaktadır. Tema ve şekiller, anlatım biçimleri ve tutumları, kültürler arasındaki benzeşmeler edebiyat araştırmalarının da konusu olmaktadır. Bu

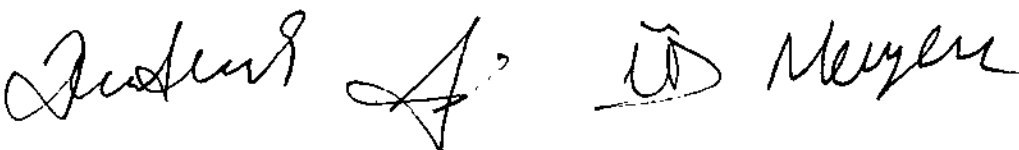
bağlamda Genel ve Karşılaştırmalı Edebiyat çalışmaları, kültürbilimi çalışmalarını kendi bünyesindeki bir alt araştırma alanı seçmiştir.

Günümüzde gelişmekte olan ülkelerin, dominant kültürler karşısında bastırıldığını ve asimilasyona maruz kaldıklarını görmekteyiz. Medeniyet tarihine bakıldığında dışa kapalı olan kültürlerin tarihsel süreçte asimile olarak yok olup gittikleri gözlenmektedir. Bu bakımdan dışa açılarak diğer kültürler ile etkileşim halinde olmak bir gerekliliktir. Bu noktada kültürlerarası etkileşimin öz kültüre zarar vermeden gerçekleşmesi noktasında Karşılaştırmalı Edebiyat büyük bir önem arz etmektedir. Bu sebeplerden dolayı bölümümüz çatısı altında "Karşılaştırmalı Kültür Anabilim Dalı" açılmasının gerekli olduğu görülmüştür.

Karşılaştırmalı Edebiyat ve Çeviribilim Anabilim Dalı

Karşılaştırmalı Edebiyat, farklı dil ve kültürlerin edebiyat eserlerinin konu, düşünce ya da biçim bakımından karşılaştırmalı olarak incelenmesi, benzer ve farklı yönlerinin ortaya konulması ve bu benzer ve farklılıklar üzerine yorum getirilmesi temeline dayanır. Başlangıç noktasında kültürel mirasın araştırılması ve ulusal edebiyatların güçlendirilmesi düşüncesi olan Karşılaştırmalı Edebiyat, karşılaştırma yöntemini ve ulusal üstü değerlendirmeyi ilke edinir. Bu bağlamda karşılaştırmalı çalışmaya konu olan edebi eserlerin orijinal dilde okunması esastır; ancak bu durum her zaman mümkün olamamaktadır. Bu noktada disiplinlerarası bir alan olan Çeviribilim, yine disiplinlerarası bir alan olan Karşılaştırmalı Edebiyat ile iletişime geçer ve edebi çeviri, yabancı kültürleri ve edebiyatları tanımada önemli bir araç durumuna gelir.

Karşılaştırmalı edebiyatın temelini oluşturan Goethe'nin "Weltliteratur" (Dünya Edebiyatı) kavramı oluşturur ve kültürel bir iletişim içinde olan bütün ulusların, *insanlığın ortak edebiyat hazinesinin oluşturması* anlamına gelir. Bu bağlamda Karşılaştırmalı Edebiyat ve Çeviribilim, edebi çeviriler noktasında kesişirler. Edebiyat biliminin alt disiplinleri olan Genel ve Karşılaştırmalı Edebiyat alanlarının uzantısı olan Komparatistik çalışma alanına başat yöntem olarak aldığı karşılaştırma yöntemi Çeviribilimin de yapısında doğal olarak emareler taşıyan bir alandır. Başka bir deyişle, çevirinin bu alanın önemli bir unsuru olduğu söylenebilir. Çeviri çalışmaları önemli kültür hamlelerinin meydana gelmesinde etkili olmuşlardır. Örneğin Türk Edebiyatının dış kültürlerle tanışması öncelikle çeviriler aracılığıyla gerçekleşmiştir. Aynı zamanda kendi kültürümüzün yabancı edebiyatlarda tanıtılması için de çeviri ve edebiyat karşılaştırmaları yadsınamayacak öneme sahiptirler.

Doğu ve Batı dillerinde yazılmış eserlerin bilimsel ölçütler çerçevesinde incelenmesi, bu edebiyatların Türk edebiyatı ile karşılaştırılarak edebiyatımıza zenginlik katması, onu dünya edebiyatlarında ön sıralara çıkaracak başarının sağlanması Çeviribilim aracılığı ile sağlıklı iletişimin kurularak çevirilerin art ve eş zamanlı olarak irdelenmesinde önem arz etmektedir. Yabancı dillerde yazılmış eserlerin bilimsel kriterler çerçevesinde incelenmesi, Türkçeye kazandırılması, Türk Edebiyatı ile karşılaştırılmasıyla ulusal değerlere karşı saygılı, kişisel değer yargılarına karşı hoşgörülü, üretken, yaratıcı, yeniliklere açık, araştırma ve pratik çözümler sunma kabiliyeti gelişmiş bireyler yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Mustafa A. ÜS Meyzer